

In veilige handen

Versie maart 2015

Wijkgemeente Oude Kerk, Zoetermeer

Meldprotocol: hoe te handelen bij signalen van kindermishandeling/seksueel misbruik bij kinderen en jong volwassenen in de gemeente.

1. Inleiding

De jeugdwerkers zijn betrokken op de kinderen en jong volwassenen in de gemeente. Dit maakt dat er nauw contact is en er een vertrouwelijke relatie kan ontstaan. Het is van belang dat er een veilige omgeving is voor de jeugdwerkers en de kinderen. Vanuit de zorg voor deze doelgroep is er een protocol ontwikkeld, zodat er adequaat gereageerd kan worden als er sprake is van kindermishandeling en/of seksueel misbruik.

God heeft ons geschapen als lichamelijke en seksuele wezens. Met onszelf en met anderen mogen wij zo omgaan dat we genieten van ons volledig mens zijn. Daarbij hoort liefdevol en zorgvuldig omgaan met de ander en met zijn/haar grenzen. Als grenzen op het gebied van lichamelijke en seksualiteit worden overschreden, kan dit blijvende schade berokkenen. De kerk gaat er vanuit dat seksuele relaties tussen volwassenen en kinderen niet goed zijn voor kinderen en daarom niet mogen. Als er binnen de kerk seksueel misbruik voorkomt, dan is de kerk eerst en vooral solidair met de slachtoffers. Daarnaast behoudt de kerk altijd de verantwoordelijkheid om aandacht te hebben voor de persoon van de dader.

In dit document wordt gesproken over de vertrouwenspersoon van de wijkgemeente. Dit is dhr. Kees Hakkenberg, bereikbaar via vertrouwenspersoon@oudekerkgemeente.nl

2. Informatie over signalen kindermishandeling/seksueel misbruik:

a. Definitie kindermishandeling:

Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychische letsel.

(<http://www.kindermishandeling.nl/pages/14tot18/uitleg.htm> Wet op Jeugdzorg)

b. Definitie seksueel misbruik:

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering:

- in verbale, non-verbale of fysieke zin
- opzettelijk of onopzettelijk

en/of:

- plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-minderjarige, hulpverlener-client, leerkracht-leerling etc)

en/of

- andere handelingen of gedragingen van soortgelijke aard als die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

c. Signalen seksueel misbruik / kindermishandeling:

Er zijn diverse signalen, een aantal voorbeelden zijn:

- Blauwe plekken
- Onverzorgd uiterlijk
- Kapotte kleding
- Teruggetrokken
- Angstig / schuw
- Concentratieproblemen
- Seksueel uitdagend gedrag

Het opmerken van een of meerdere signalen hoeft geen reden te zijn voor een vermoeden van seksueel misbruik / kindermishandeling. Er kan ook een andere oorzaak voor het gedrag zijn. Het is belangrijk om voorzichtig om te gaan met de signalenlijst.

Het is van belang dat er alert wordt gekeken naar gedrag, maar dat er geen cultuur van wantrouwen moet ontstaan waarbij alle aanrakingen al verdacht staan.

3. Protocol:

Zodra er signalen zijn van seksueel misbruik en/of kindermishandeling, neemt degene die de signalen heeft gezien en/of gehoord contact op met de vertrouwenspersoon van de oude kerkgemeente. Deze zal vervolgens het protocol in gang zetten. Het is belangrijk om elke melding serieus te nemen en deze niet te bagatelliseren. Vervolgens is het ook van belang om geen enkele beschuldiging te beschouwen als vaststaand feit. Bij alle signalen en gesprekken geldt dat de informatie die wordt gedeeld met de vertrouwenspersoon en leden van de kerkenraad vertrouwelijk moet worden behandeld en niet wordt gedeeld met onbevoegde buitenstaanders.

Stap 1: bij het ontvangen van signalen contact opnemen met de vertrouwenspersoon (waar mogelijk melden aan het slachtoffer dat dit wordt gedaan. Daarin benoemen dat je zijn/haar verhaal serieus neemt)

Een voorfase van deze stap kan zijn dat iemand graag wil overleggen wanneer hij of zij denkt dat er iets aan de hand is, maar niet weet wat hij ermee aan moet.

Stap 2: vertrouwenspersoon neemt contact op met voorzitter kerkenraad en jeugdouderling en informeert deze over de situatie. Er volgt dan een gezamenlijk proces waarbij in een coördinatieduo wordt afgestemd wie een gesprek gaat voeren met de melder, slachtoffer (of diens ouders/verzorgers), of de vermeende dader.

Dit is onder meer van belang voor verzamelen van informatie. Hierbij is het standaard dat het gesprek gevoerd wordt door een duo, dus bijv. vertrouwenspersoon en jeugdouderling/voorzitter van de kerkenraad.

Stap 3: vertrouwenspersoon neemt contact op met het landelijk centrum voor de kerk voor het inwinnen van advies.

Stap 4: zo nodig wordt Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) ingeschakeld en zullen medewerkers van deze organisatie gesprekken hebben met slachtoffer en dader.

Stap 5: na onderling beraad tussen vertrouwenspersoon en betrokken leden van de kerkenraad wordt bekeken wie er de nodige pastorale zorg kan verlenen.

Stap 6: vertrouwenspersoon koppelt aan voorzitter kerkenraad terug welke acties zijn uitgezet

Opmerkingen:

A. Wanneer de melder onvoldoende bekend of vertrouwd is met de vertrouwenspersoon, is het ook mogelijk om als eerste stap te melden bij de jeugdouderling/voorzitter kerkenraad, waarna deze contact opnemen met de vertrouwenspersoon.

B. Dit protocol is een richtlijn welke houvast geeft bij concrete situaties waarbij een melding wordt gedaan van signalen van misbruik of mishandeling. Het is altijd mogelijk om af te wijken van dit protocol zodra de praktijk hier om vraagt.

C. Achtergrondinformatie van het JOP (jeugdwerk organisatie van de PKN): zie 'protocol melding seksueel misbruik binnen het jeugdwerk'. Dit document van het JOP kan worden gezien als het inhoudelijke naslagwerk bij het protocol van de wijkgemeente Oude Kerk.